صاحب یک فست فود، به دنبال فردی آشنا به پایتون میگردد تا فرآیند صدور فیش برای هر مشتری را اتوماتیک کند! ما شما را به او معرفی کردهایم. برنامهای بنویسید که تعداد پیتزا، ساندویچ، سیبزمینی و نوشیدنی سفارش داده شده توسط مشتری را دریافت کرده و با احتساب 10 درصد ارزش افزوده، مبلغ قابل پرداخت را نمایش دهد. قیمت محصولات این فستفود به شکل زیر است:

نام غذا	قیمت (هزار تومان)
پیتزا	50
ساندويچ	35
سيبزمينى	30
نوشیدنی	5

خروجی این برنامه مثلا برای مبلغ 100هزار تومان باید به شکل زیر باشد:

Please pay 100000 Toman

تمرین 2

یک مسابقه تنیس در حال برگزاری است. تنها دستگاهی که برای ثبت زمان مسابقه وجود دارد، فقط ثانیه را ثبت میکند. یعنی اگر مسابقه 10 دقیقه طول بکشد، این ثانیهشمار عدد 600 را ثبت میکند. یک مسابقه برگزار شده و این دستگاه عدد 12283 را ثبت کرده است. مسئولان مسابقه از شما خواستهاند که با پایتون این زمان را به ساعت، دقیقه و ثانیه برایشان دربیاورد. برنامهای بنویسید که

^{**}قواعد نامگذاری متغیرها را حتما رعایت کنید.

مدتزمان مسابقه را به تفکیک ساعت، دقیقه و ثانیه نشان دهد.

**خروجی برنامه باید به شکل زیر باشد:

xx hours, xx minutes, xx seconds

تمرین 3

برنامهای بنویسید که قد و وزن را دریافت کرده و شاخص BMI را محاسبه کند. شاخص BMI از فرمول زیر محاسبه میشود:

$$BMI = \frac{weight}{height^2}$$

**مقدار قد به متر و وزن به کیلوگرم باید وارد شود.

برای قد 160 سانتیمتر و وزن 59 کیلوگرم، خروجی باید 23 باشد (مقدار اعشار را حذف کنید**).

تمرین 4

لیست زیر را در متغیری به نام my_list ذخیره کنید:

[[2], [0], [1, 3], [0, 7], [9, 11], [13, 15, 17]]

الف) لیست [13, 15, 17] را از my_list استخراج کرده، مقادیر آن را از بزرگ به کوچک مرتب

کرده و سپس آن را به my_list برگردانید.

**خروجی باید به شکل زیر باشد:

[[2], [0], [1, 3], [0, 7], [9, 11], [17, 15, 13]]

ب) دو لیست آخر از my_list را جمع کرده و در ابتدای my_list اضافه کنید.

در لیست زیر با استفاده از اندیسدهی ' d ' را استخراج کنید.

list1 = ['a', 'b', ['c', ['d', 'e', ['f', 'g'], 'k'], 'l'], 'm', 'n']

با استفاده از slicing لیست ('m', 'n') را استخراج کنید.

تمرین 6

بدون کدنویسی پایتون بگویید کدامیک از تعاریف زیر برای لیست درست است؟ چرا؟

- a) [1, 3, 4, 2]
- b) [[1, 2, 3], [4, 5, 7]]
- c) [1 + 2, 6 * 5, 3]

تمرین 7

برنامهای بنویسید که سه المانی که از همه بزرگتر و از همه کوچکتر هستند را در یک لیست پیدا کرده و به شکل مناسبی نمایش دهد.

**مثلا برای لیست [9, 7, 20, 6, 12, 1, 8, 6, 9, 4, 15, 13] نتیجه باید به شکل زیر باشد:

largest three elements: [20, 15, 12]

smallest three elements: [1, 3, 4]

هر رنگی در کامپیوتر، یک کد مخصوص به خود دارد. کامپیوتر رنگها را با این کدها میشناسد نه با نامشان! از شما خواسته شده برنامهای بنویسید که اسم رنگ را دریافت و کد رنگی مربوط به آن رنگ نمایش داده شود. نام رنگها از جدول زیر انتخاب میشوند:

Color	CSS Name	Code		
	Lime	#00FF00		
	Blue	#0000FF		
	Yellow	#FFFF00		
	Cyan	#00FFFF		
	Magenta	#FF00FF		
	Gray	#808080		
	Maroon	#800000		
	Green	#008000		
	Purple	#800080		
	Navy	#000080		

تمرین 9

دو لیست زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کرده، سپس به هم بچسبانید و در متغیری به نام sorted_list

[1, 3, 5, 7, 9, 11]

[0, 2, 4, 6, 8, 10]

برنامهای بنویسید که یک عدد را دریافت کرده و تعداد تکرار آن عدد را در لیست زیر نمایش دهد:

تمرین 11

برنامهای بنویسید که sub-listهای متناظر را در دو لیست زیر به هم بچسباند و نتیجه را در یک لیست جدید نمایش دهد.

**نتیجه باید به شکل زیر باشد:

[['a', 'b', 'p', 'q'], ['b', 'c', 'd', 'p', 's', 't'], ['e', 'f', 'u', 'v', 'w']]

تمرین 12

در لیست زیر، جای دو المان p و s را با هم عوض کنید:

words = ['b', 'c', 'd', 'p', 's', 't']

- نحوه استفاده از دستور input در پایتون را در اینترنت جستجو کرده و تمرین کنید.
- نحوه استفاده از خروجی input را بررسی کنید (اینکه چطور مثلا از عددی که کاربر وارد کرده، استفاده کنیم).

تمرین 14

یک متغیر به نام my_string بسازید و عبارت زیر را در آن ذخیره کنید:

the quick brown fox jumps over the lazy dog

برنامهای بنویسید که با سه کاراکتر اول و سه کاراکتر آخر از my_string، یک جمله جدید بسازد.

تمرین 15

کدی بنویسید که:

- امین کاراکتر از my_string را حذف کند.
- my_string را حذف کند.

تمرین 16

کدی بنویسید که تعداد تکرار عبارت the در my_string را نمایش دهد.

کدی بنویسید که در رشته "32.054,23" جای کاما و نقطه را عوض کند.

**خروجي كد بالا بايد به شكل 32,054.23 باشد.

تمرین 18

کدی بنویسید که نام کاربر را گرفته و به او سلام کند!

**مثلا خروجی برای sahar باید !hello sahar باشد.

تمرین 19

کدی بنویسید که تعداد حروف صدادار را در یک رشته محاسبه کند.

تمرین 20

کدی بنویسید که اگر طول جمله زیر بیشتر از 6 باشد، عبارت This sentence is too long

در خروجی نمایش داده شود.

sentence = "the quick brown fox jumps over the lazy dog"

کدی بنویسید که چک کند یک رشته palindrome است یا خیر. palindrome به عبارتی گفته می شود که از اول و آخر به یک شکل نوشته می شود مثل anna

** برای اینکه یک رشته را در پایتون معکوس کنید میتوانید از اندیسدهی به شکل

a[begin:end:step] استفاده کنید (step را منفی یک در نظر بگیرید).

تمرین 22

نمره یک دانش آموز در متغیری به نام grade ذخیره شده است. کدی بنویسید که اگر نمره بالای 90 بود، عبارت 'A' در خروجی نمایش داده شود. به grade مقادیر مختلف بدهید و کد خود را تست کنید.

تمرین 23

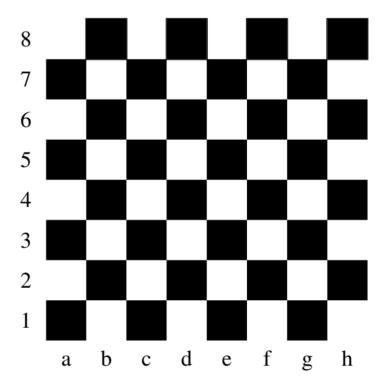
کد تمرین 22 را طوری کامل کنید که اگر نمره بین 50 تا 90 باشد، عبارت 'B' و اگر نمره کمتر از 50 باشد عبارت 'C' در خروجی نمایش داده شود.

دو متغیر با نامهای day و month داریم که روز و ماه در آنها ذخیره شده است. کدی بنویسید که از این دو متغیر استفاده کند و نام فصل را در خروجی نمایش دهد. از جدول زیر برای مشخص کردن نام فصل استفاده کنید.

Season	First day
Spring	March 20
Summer	June 21
Fall	September 22
Winter	December 21

تمرین 25

موقعیت مکانی در شطرنج با استفاده از یک حرف و یک عدد مشخص میشود. عدد، نشان دهنده سطر و حرف، نشان دهنده ستون است:

برنامهای بنویسید که موقعیت مکانی را از کاربر دریافت کرده و مشخص کند که رنگ مربع وارد شده سفید است یا سیاه.

** به عنوان مثال، خروجی برای a1، باید black و برای d5 باید white باشد.

تمرین 26

فرمول زیر مشخص میکند که اول ژانویه کدام روز هفته است:

$$day_of_the_week = (year + floor((year - 1) / 4) - floor((year - 1) / 100) + floor((year - 1) / 400)) % 7$$

نتیجه فرمول بالا یک عدد صحیح بین 0 و 6 است که صفر نشان دهنده یکشنبه، یک نشاندهنده دوشنبه و ... است. کدی بنویسید که سال را از کاربر دریافت کرده و سپس بگوید در آن سال، اولِ ژانویه چه روزی است (مثلا در خروجی چاپ کند Monday).

تمرین 27

برنامهای بنویسید که سال را دریافت کرده و بگوید آن سال کبیسه هست یا خیر.

اگر شماره سال بر 400 تقسیمپذیر باشد آنگاه آن سال کبیسه است. در غیر اینصورت اگر بر 100 تقسیمپذیر باشد آن سال کبیسه است. اگر میچکدام از این شرایط برقرار نباشند، آن سال کبیسه نیست.

تمرین 28

با استفاده از حلقه تو در تو، الگوی زیر را ایجاد کنید:

*

* *

. . .

* * * *

* * * * *

* * * *

* * *

* *

*

تمرين 29

کدی بنویسید که یک عدد از کاربر دریافت کرده و سری فیبوناچی را تا آن عدد نمایش دهد.

** مثلا برای ورودی 10، خروجی باید 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8 باشد.

** سرى فيبوناچى از معادله زير محاسبه مىشود:

$$F_0 = 0, F_1 = 1$$

$$Fn = Fn-1 + Fn-2$$

تمرین 30

کدی بنویسید که یک عدد (n) از کاربر دریافت کرده و عبارت زیر را محاسبه کند:

$$y = -1 + 2 - 3 + \dots \pm n$$

برنامهای بنویسید که خروجی زیر را تولید کند:

1

2 4

3 6 9

4 8 12 16

5 10 15 20 25

...

10 20 30 40 50 ... 100

تمرین 32

کدی بنویسید که دو عدد را خوانده و مقسوم علیه مشترکشان را نمایش دهد.

تمرین 33

عدد pi با استفاده از سری زیر تعریف میشود:

$$\pi \approx 3 + \frac{4}{2 \times 3 \times 4} - \frac{4}{4 \times 5 \times 6} + \frac{4}{6 \times 7 \times 8} - \frac{4}{8 \times 9 \times 10} + \frac{4}{10 \times 11 \times 12} - \cdots$$

برنامهای بنویسید که 15 تخمین از عدد pi را محاسبه کند (در سری بالا، 15 بار عبارت کسری تکرار شود.)

تمرین 34

با استفاده از حلقه، یک جدول ضرب بنویسید. سعی کنید خروجی را به شکل زیر دربیاورید:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

تمرین 35

تابعی بنویسید که یک عدد باینری را دریافت و آن را به دسیمال تبدیل کند.

کدی بنویسید که از کاربر چندین عدد دریافت کرده و میانگین آنها را محاسبه کند. تعداد اعدادی که کاربر وارد میکند باید متغیر باشد. زمانی که اعداد کاربر تمام شد، باید عدد صفر را وارد کند تا عملیات دریافت ورودی، متوقف شود.

** برای ورودیهای 1، 5، 9 و 0 خروجی برابر است با: 5

تمرین 37

ژولیوس سزار برای اینکه نامههایی که برای ژنرالهایش مینوشت لو نرود، یک نوع رمزگذاری را اختراع کرد که امروزه به کد سزار معروف است! طبق این کدگذاری، هر حرف به اندازه سه واحد شیفت پیدا میکند. یعنی حرف A به D، حرف B به E و ... تبدیل میشود. برای سه حرف آخر الفبا، باید برگردید به اول. یعنی X تبدیل به C میشود.

کدی بنویسید که برای یک متن کدگذاری سزار انجام دهد.

تمرین 38

کدی بنویسید که به روش نیوتن، ریشه دوم یک عدد را محاسبه کند. الگوریتم نیوتن به شکل زیر است: Read x from the user
Initialize guess to x/2

While guess is not good enough do
Update guess to be the average of guess and x/guess

برنامه زمانی متوقف شود که اختلاف توان دوم guess و x کمتر از 10 به توان 12- باشد.

** برای شکستن حلقه از break استفاده کنید.

تمرين 39

Run-length encoding یک تکنیک ساده برای فشردهسازی داده است. این تکنیک زمانی مفید است که تعداد زیادی داده تکراری به صورت پشت سرهم قرار میگیرند. در این نوع encoding عنصر تکراری تنها یک بار نوشته شده و در ادامه تعداد تکرار آورده میشود. مثلا اجرای Run-length encoding بر روی لیست زیر :

["A", 12, "B", 4, "A", 6, "B", 1]

تابعی بنویسید که یک لیست دریافت کرده و Run-length encoding را برای آن انجام دهد.

یک معیار برای سنجش شباهت دو رشته، edit distance است. edit distance یا فاصله ویرایش، به این sitting و kitten معنی است که یک رشته با چند تغییر به رشته دوم تبدیل خواهد شد. مثلا دو کلمه kitten و sitting و sitting را در نظر بگیرید. با اعمال تغییرات زیر کلمه kitten به sitting تبدیل خواهد شد:

- k به s تبدیل شود.
- e به i تبدیل شود.
- حرف g به رشته اول اضافه شود.

به این ترتیب فاصله ویرایش kitten و sitting برابر با 3 است. تابعی بنویسید که دو رشته دریافت کرده و dit distance و edit distance و edit distance را برای آنها محاسبه کند. برای محاسبه

Let s and t be the strings

If the length of s is 0 then

Return the length of t

Else if the length of t is 0 then

Return the length of s

Else

Set *cost* to 0

If the last character in s does not equal the last character in t then Set cost to 1

Set *d1* equal to the edit distance between all characters except the last one in *s*, and all characters in *t*, plus 1

Set d2 equal to the edit distance between all characters in s, and all characters except the last one in t, plus 1

Set d3 equal to the edit distance between all characters except the last one in s, and all characters except the last one in t, plus cost

Return the minimum of d1, d2 and d3

تابعی بنویسید که یک عدد از کاربر دریافت کرده و بگوید که آن عدد، اول هست یا خیر.

تمرین 43

مبلغ کرایه تاکسی برای هر مسافر عبارت است از 4 دلار هزینه پایه و 0.25 دلار به ازای هر 140 متر. تابعی بنویسید که مسافت طی شده را به کیلومتر دریافت کرده و کرایه تاکسی را محاسبه کند.

تمرین 44

تابعی بنویسید که چک میکند یک پسورد قوی هست یا خیر! یک پسورد قوی است اگر:

- حداقل 8 كاراكتر داشته باشد
- حداقل یک حرف بزرگ داشته باشد
- حداقل یک حرف کوچک داشته باشد
 - حداقل یک عدد داشته باشد

تمرين 45

• کدی بنویسید که همه value-ها را در دیکشنری زیر با هم جمع کند:

my_dict = {'data1' : 100, 'data2' : -54, 'data3' : 247}

• کدی بنویسید که همه value-ها را در هم ضرب کند.

تمرین 8 را این بار با کمک دیکشنری انجام دهید.

تمرین 47

گوشیهای قدیمی، لمسی نبودند و فقط دکمههای شمارهگیر داشتند. هر شماره در چنین گوشیهایی علاوه بر آن عدد، نماینده چند حرف نیز بودند. با چند بار زدن روی هر شماره میتوانستیم به همه حروف دسترسی داشته باشیم. به این ترتیب میتوانستیم یک پیامک متنی بنویسیم! با استفاده از جدول زیر، کدی بنویسید که یک رشته را دریافت کند و بگوید اگر بخواهیم آن رشته را در یک گوشی قدیمی بنویسیم چندبار باید هر کلید را فشار دهیم.

** مثلا برای ورودی !Hello, World خروجی باید به شکل زیر باشد:

4433555555666110966677755531111

Key	Symbols
1	.,?!:
2	A B C
3	DEF
4	GHI
5	J K L
6	MNO
7	PQRS
8	TUV
9	WXYZ
0	space

تمرين 48

دو کلمه آناگرامز هستند، اگر کاراکترهای مشترک با ترتیب متفاوت داشته باشند مانند دو کلمه evil و live کدی بنویسید که دو رشته از کاربر دریافت کرده و چک کند که آناگرامز هستند یا خیر.

تمرين 49

در بازی Scrabble، برای هر حرف از حروف الفبا، یک امتیاز مشخص در نظر گرفته میشود. سپس امتیاز هر کلمه با جمع کردن امتیاز حروف سازنده آن محاسبه میشود. حروف رایج، امتیاز کمتری دارند و به حروفی که کمتر رایج هستند امتیاز بیشتری اختصاص داده میشود. امتیاز حروف مطابق جدول زیر است:

Point	s Letters
1	A, E, I, L, N, O, R, S, T and U
2	D and G
3	B, C, M and P
4	F, H, V, W and Y
5	K
8	J and X
10	Q and Z

کدی بنویسید که امتیاز Scrabble برای یک کلمه را محاسبه میکند.

کدی بنویسید که دو دیکشنری از کاربر دریافت کرده و مقادیر دیکشنری که کلیدهای آنها یکشان است را با هم جمع کند. مقدار جمع شده و کلید متناظر باید در یک دیکشنری جدید ذخیره شوند.

تمرین 51

کدی بنویسید که سه مقدار بزرگتر در یک دیکشنری را به همراه کلیدهایش نمایش دهد.

تمرین 52

دو لیست زیر را درنظر بگیرید:

list1 = ['apple', 'banana', 'orange']

list2 = [20, 50, 40]

با استفاده از این دو لیست، یک دیکشنری بسازید که key-ها از list2 و value-ها از list2 باشد.

تمرین 53

• کدی بنویسید که همه value-ها را در دیکشنری زیر با هم جمع کند:

my_dict = {'data1' : 100, 'data2' : -54, 'data3' : 247}

• کدی بنویسید که همه value-ها را در هم ضرب کند.

کدی بنویسید که دو دیکشنری از کاربر دریافت کرده و مقادیر دیکشنری که کلیدهای آنها یکشان است را با هم جمع کند. مقدار جمع شده و کلید متناظر باید در یک دیکشنری جدید ذخیره شوند.

تمرین 55

کدی بنویسید که سه مقدار بزرگتر در یک دیکشنری را به همراه کلیدهایش نمایش دهد.

تمرین 56

دو لیست زیر را درنظر بگیرید:

list1 = ['apple', 'banana', 'orange']

list2 = [20, 50, 40]

با استفاده از این دو لیست، یک دیکشنری بسازید که key-ها از list2 و value-ها از list2 باشد.

تمرین 57

گوشیهای قدیمی، لمسی نبودند و فقط دکمههای شمارهگیر داشتند. هر شماره در چنین گوشیهایی علاوه بر آن عدد، نماینده چند حرف نیز بودند. با چند بار زدن روی هر شماره میتوانستیم به همه حروف دسترسی داشته باشیم. به این ترتیب میتوانستیم یک پیامک متنی بنویسیم! با استفاده از

جدول زیر، کدی بنویسید که یک رشته را دریافت کند و بگوید اگر بخواهیم آن رشته را در یک گوشی قدیمی بنویسیم چندبار باید هر کلید را فشار دهیم.

** مثلا برای ورودی !Hello, World خروجی باید به شکل زیر باشد:

4433555555666110966677755531111

Key	Symbols
1	.,?!:
2	A B C
3	DEF
4	GHI
5	J K L
6	MNO
7	PQRS
8	TUV
9	WXYZ
0	space

تمرین 58

یک کلاس پایتونی بنویسید که دو متد get_string و print_string دارد. get_string یک رشته از کاربر دریافت کرده و print_string رشته را برعکس کرده و نمایش میدهد.

تمرين 59

یک کلاس پایتونی به نام rectangle بسازید. این کلاس باید یک متد برای محاسبه محیط و یک متد برای محاسبه مساحت داشته باشد.

تمرین 60

ماتریس زیر را در نظر بگیرید:

0 10 3 9 0 7 6 5 11

این ماتریس در پایتون به شکل زیر تعریف شده است:

my_mat = [[0, 10, 3], [9, 0, 7], [6, 5, 11]]

- کدی بنویسید که بدون استفاده از توابع آماده مانند max و sort ماکزیمم را در هر ستون از
 این ماتریس محاسبه کند.
 - کدی بنویسید که مقادیر هر ستون را از کوچک به بزرگ مرتب کند.

تمرین 61

Pig Latin زبانی است که از تغییر کلمات انگلیسی ساخته شده است. ریشه این زبان ناشناخته است، اما حداقل در دو سند از قرن نوزدهم به این زبان اشاره شده است، که نشان میدهد قدمتش بیش از 100 سال است.

برای ترجمه انگلیسی به Pig Latin از قوانین زیر استفاده می شود:

- اگر کلمه با یک حرف صامت (شامل ۷) آغاز شود، تمام حروف ابتدای کلمه تا اولین حرف صدادار (به استثنای ۷) حذف شده و به انتهای کلمه اضافه می شوند. سپس ay نیز به آخر کلمه اضافه می شود. به عنوان مثال، computer به omputercay و think به به تبدیل می شود.
- اگر کلمه با یک حرف صدادار شروع شود (شامل ۷ نیست)، عبارت way به انتهای کلمه اضافه میشود. به عنوان مثال، algorithmway به algorithm و office به officeway تبدیل میشود.

برنامهای بنویسید که یک جمله از کاربر گرفته و آن را به Pig Latin ترجمه کرده و نتیجه را نمایش دهد.

**رشته وارد شده توسط كاربر فقط شامل حروف كوچک و فاصله است.

تمرین 62

به پروسه تبدیل یک رشته به مجموعهای از زیررشتهها Tokenize کردن گفته میشود. به هرکدام از زیررشتهها، یک توکن گفته میشود. در بسیاری از مواقع کار کردن با لیستی از توکنها راحتتر از کار کردن با رشته اصلی است.

در عبارات ریاضی، توکنها عبارتند از اعداد، علائم ریاضی و پرانتز. عملگرهای ریاضی که در این تمرین استفاده میشوند، *، /، ^، - و + هستند. کدی بنویسید که یک عبارت ریاضی از کاربر دریافت کرده و آن را Tokenize کند.

دو لیست زیر را درنظر بگیرید:

dictionary = ['erheat', 'cold', 'clod', 'reheat', 'docl']

query = ['codl', 'heater', 'abcd']

کدی بنویسید که محاسبه کند برای هر عنصر از query، چند آناگرام در dictionary وجود دارد.

*** خروی کد باید به صورت [3, 2, 0] باشد.